

1034/31

strani jezici

UDK 802/809:37

YU-ISSN 0351-0840

U ovom broju:

- Otvoreno pismo nastavnici-
ma stranih jezika
- Neke upotrebe ličnih zamje-
nica u engleskom jeziku
- Žene i muškarci u
udžbenicima stranih jezika
- Noviteti u francuskim
didaktičkim materijalima
- Literatura u nastavi
njemačkog jezika

itd.

1-2

Iskopis za unapređenje
nastava stranih jezika •
izdaju Sekcija za strane
jezike Hrvatskog filolo-
skog društva i Školska
knjiga • Zagreb 1984.

Strani jezici, god. XIII, br. 1—2, 1—108, Zagreb 1984.

Časopis izlazi četiri puta godišnje. Godišnja pretplata 600.— D. Za inozemstvo dvostruko. Pojedini broj 160.— D. Pretplate šaljite na adresu: »Školska knjiga«, Masarykova 28, 41000 Zagreb, Žiro račun broj: 30105-603-10537

Savjet časopisa:

Nataša Benini, Mladen Dolenc, Rudolf Filipović, Damir Kalogjera, Aleksandar Kolka, Anuška Nakić, Vesna Reiser, Dubravko Skiljan, Pavao Tekavčić, Mirjana Vilke

Glavni urednik:

Damir Kalogjera

Zamjenica glavnog urednika:

Anuška Nakić

Tajnica uredivačkog odbora:

Zrinjka Glovacki-Bernardi

Članovi uredivačkog odbora:

Milica Bukarica (Živa riječ)
Damir Kalogjera (Lingvistika)
Miho Skljarov (Metodika)
Ratko Venturin (Prikazi knjiga i časopisa)
Mirjana Vilke (Metodika)
Yvonne Vrhovac (Naša iskustva)
Stanko Žepić (Lingvistika)

Suradnik za stručnu klasifikaciju:

Ivan Bauer

Adresa uredništva:

Filozofski fakultet, Odsjek za anglistiku, soba B-017, Đure Salaja 3, 41000 Zagreb, telefon: 513-155

Grafička urednica:

Ksenija Baždar

Lektorica:

Marija Sabljak

Korektorka:

Mirjana Jozić

Tiskar:

RO »Zrinski« Čakovec

Sadržaj

Uvodna riječ	1.
Otvoreno pismo nastavnicima stranih jezika	1

Lingvistika

Pavao Tekavčić: Kontrastivne bilješke o semantičkim, pragmatičkim i sintaktičkim aspektima izraza za restrikciju u hrvatsko-srpskom i talijanskom	4
Ljubomir Mihailović: »Gramatika reči« u dvojezičnim rečnicima	21
Milenko Popović: Čestice ili postfiks	26
Snežana Bilbija: Neke nezamjenjivačke upotrebe ličnih zamjenica u savremenom engleskom jeziku	29
Vlasta Erdeljac: Žene i muškarci u udžbenicima stranih jezika	35

Iz književnosti

Dragutin Horvat: Franz Kafka 1883 — 1983.	41
---	----

Metodika

Ivana Batušić: Noviteti u francuskim didaktičkim materijalima za podučavanje francuskog kao stranog jezika	45
Irena Rosandić: Intenzivna nastava stranih jezika	53

Živa riječ

Nataša Despotović: Chaque mot à sa place	58
Milica Bukarica, Renata Volos: Слова-всмавки в русской разговорной речи	62

Naša iskustva

Verica Zorić: Razgovori o engleskom jeziku — iskustva u primjeni priručnika za učenike IV, V i VI razreda osnovne škole	71
Helga Smolić-Tretinjak: Literatura u nastavi njemačkog jezika na prva dva početna stupnja Škole stranih jezika	76
Milita Miholek: Pokušaj rada na književnom tekstu	81

Prikazi knjiga i časopisa

Damir Kalogjera: Jedni griješe, drugi ispravljaju, a engleski teče dalje, The Spoken Word, a BBC Guide	86
Maja Bratančić: Željko Bujas, Hrvatsko ili srpsko—engleski enciklopedijski rječnik	90
Vesna Polovina: Mirjana Vilke, Razgovori o engleskom jeziku	93
Nives Sironić-Bonefačić: Anna Ciliberti, Giovanna Stefanich, Come leggere l'Italia d'oggi	97
Renata Husinec: Peter Strevens: Teaching English as an International Language	99

Kronika

Nadežda Vinaver: Ekonomski razlozi pre svega — Povodom sastovanja u Beogradu	103
--	-----

strani jezici

God. XIII

1984.

Broj 1—2

2354/31

UVODNA RIJEĆ

Dvobrojem 1—2 počinjemo novo, XIII godište *Stranih jezika* a čini se, na žalost, da ćemo i brojeve 3 i 4 morati spojiti u jedan svezak. Razlog su tome visoki troškovi štampanja, koje ne mogu pokriti ni ovogodišnja povećana cijena časopisa ni finansijska pomoć SIZ-a za znanstveni rad SR Hrvatske. Zaključak je Uređivačkog odbora da treba, svakako, održati kontinuitet izlaženja časopisa, pa makar i uz ustupak da u 1984. godini četiri broja izda u dva sveska.

Smanjenje opsega pokušat ćemo, međutim, nadoknaditi kvalitetom priloga. U dvobroju 1—2 nešto je opsežnija rubrika LINGVISTIKA ali se nadamo da će izbor tema i njihova obrada zadovoljiti i lingvističke »sladokusce« i nastavnike praktičare. Onima koje ipak više zanima metodika najavljujemo »pojačanu« rubriku METODIKA u dvobroju 3—4.

Anuška Nakić

zamjenik glavnog urednika

OTVORENO PISMO NASTAVNICIMA STRANIH JEZIKA

Ponekad se dogodi da institucije ovoga našeg društva postanu u tolikoj mjeri dio nas samih i okoline u kojoj živimo i radimo da ih prestanemo primjećivati. Tako, na primjer, dok listamo ovaj naš jedini republički »časopis za unapređenje nastave stranih jezika«, kako na koricama piše, jedva da smo svjesni činjenice da je njegov izdavač uz »Školsku knjigu« Hrvatsko filološko društvo — Sekcija za strane jezike.

Ovo pišemo da bismo čitatelje podsjetili na tu stručnu organizaciju, čiji su potencijalni članovi svi nastavnici stranih jezika. Sekcija je dio Hrvatskoga filološkog društva s jedne strane, a s druge strane s društvima za strane jezike i književnosti republika i pokrajina čini Savez društava za strane jezike i književnosti Jugoslavije. Savez je pak član FIPLV-a (Fédération Internationale des Professeurs de Langues Vivantes). Stariji kolege sjetit će se kako je 1968. u Zagrebu održan X. jubilarni kongres tog društva i kako je tom prilikom profesor Filipović bio izabran za njegova predsjednika.

Sekcija za strane jezike HFD-a ima i svoju komplementarnu stručnu organizaciju

— Društvo za primijenjenu lingvistiku SR Hrvatske. Svojevremeno su mnogi izrazili bojazan da će dva društva koja okupljaju nastavnike stranih jezika značiti rasipanje snaga, nepotrebno udvostručavanje napora jedne male sredine koja bi bolje uradila da svoje potencijale koncentrirala u jednomu stručnom društvu. Kao što se pokazalo, bojazni nije bilo mesta — svako društvo uspješno obavlja svoj dio poslova, a na mnogima stručnim skupovima istupili su zajednički. Dok je osnovna briga Društva za primijenjenu lingvistiku istraživački rad na području nastave stranih jezika (Društvo je i suorganizator nekih znanstvenih projekata), pa je prema tome i broj njegovih članova ograničen, Sekcija za strane jezike HFD-a je stručno društvo koje teži za okupljanjem što većeg broja članova iz redova nastavnika stranih jezika.

U tom društvu nastavnici mogu s kolegama izmijeniti misli i ideje o svojima stručnim dostignućima, ali i problemima na koje nailaze u svom radu.

To, između ostalog, mogu uraditi i posredstvom svog časopisa »Strani jezici« u kojem su im otvorene sve rubrike. Ali rubrika u kojoj bi svaki dobar nastavnik imao što reći bez sumnje je rubrika »Naša iskustva«. Pišite o svojim iskustvima, dobrima i lošima, jer to je ono što se najviše traži i od čega će ostali nastavnici, posebno oni koji su na početku svoga nastavničkog puta, imati najviše koristi. U nastavi stranih jezika ne bi smjelo biti podjele na mali broj onih koji dijele recepte i na većinu koja ih se drži. Svaki nastavnik koji radi u praksi unosi u nju nešto svoje i time je obogaćuje. Zašto da to ne posluži i drugima? Dakle, dragi kolege, očekujemo Vaše priloge! (Tehničke pojedinosti o izgledu i slanju rukopisa otisnute su na koricama u časopisu br. 1—2, 3, 4/1983.) Obraćamo Vam se i s molbom da u svojim krugovima proširite broj preplatnika »Stranih jezika«. Jer, kao što znate, papir je sve skuplji, troškovi izdavanja sve veći i može se vrlo brzo dogoditi da iz finansijskih razloga dođe u pitanje opstanak našeg časopisa. A to — sudeći prema interesu koji za časopis pokazuju nastavnici ne samo u našoj republici, nego diljem cijele Jugoslavije — nitko ne bi želio.

A sad nekoliko riječi o aktivnostima Sekcije za strane jezike HFD-a u posljednja četiri mjeseca 1983. godine.

26. rujna 1983. održana je u prostorijama Obrazovnog centra za jezike u Križanićevoj 4a u Zagrebu godišnja skupština. Tom je prilikom izabran novi Upravni odbor Sekcije s članovima: Ksenijom Bekić, Mirjanom Došen, Aleksandrom Krstulovićem, Stankom Pavunom, Mirjanom Ritoša, Dragom Solarićem i Gordanom Valand. Za tajnicu je izabrana Milvija Marković, a za predsjednicu Mirjana Vilke.

Dotadašnji predsjednik Sekcije Damir Kalogjera apelirao je tom prilikom na okupljene članove da porade na oživljavanju Sekcije.

Od 28. do 30. listopada održalo se u Aranđelovcu u organizaciji Saveza društava za strane jezike i književnosti i Društva za strane jezike i književnosti SR Srbije savjetovanje s temom »Komunikacijski pristup nastavi stranih jezika i evaluacija rada učenika«.

U ime naše Sekcije referate su održali Milvija Marković, Anuška Nakić i Mirjana Vilke. Svake se godine u organizaciji Saveza održava po jedno stručno savjetovanje. Sljedeće savjetovanje predviđeno je za listopad 1984. godine, a okvirna mu je tema »Samostalni rad učenika i nastavnika«. Svi kolege zainteresirani za to savjetovanje mogu se obratiti za podrobnije informacije tajnici ili predsjednici Sekcije.

U Aranđelovcu je održana i godišnja skupština Saveza. Na Skupštini su se dogovorile pojedinosti o saveznom takmičenju učenika u stranim jezicima.

U Zagrebu će se 1984. održati savezno takmičenje učenika iz njemačkog jezika.

Na godišnjoj skupštini Saveza izabran je i delegat Saveza za godišnju skupštinu FIPLV-a, koja se od 16. do 19. studenog održavala u Beču. Izabrana je Mirjana Vilke, koja je toj skupštini i prisustvovala. Na Skupštini u Beču u dva se dana intenzivnog rada raspravljalo o aktivnostima FIPLV-a. Dolazak i istup jugoslavenskog delegata toplo je pozdravljen. Jugoslavija, naime, u toj organizaciji uživa velik ugled koji potječe još iz vremena kad je profesor Rudolf Filipović bio naš dugogodišnji predstavnik, a kasnije i predsjednik te svjetske organizacije.

Velik broj delegata na ovogodišnjoj skupštini sjeća se sa zadovoljstvom kongresa i boravka u Zagrebu 1968. U Helsinkiju će se od 22. do 26. srpnja 1985. održati 15. svjetski kongres FIPLV-a. Okvirna mu je tema »Modern Language Learning — Competence through Confidence« (»Apprentissage des Langues Modernes — Competence par la Confiance«).

Upravni odbor Sekcije za strane jezike HFD-a želi da oživi rad Sekcije, ali za to mu je potrebna pomoć i podrška što većeg broja kolega. Namjeravamo započeti organizaciju ciklusa predavanja »Iz prakse — za praksu«. Da bi ta predavanja bila doista korisna, potrebne su nam Vaše sugestije. Najusrdnije Vas pozivamo da nam pomognete svojim prijedlozima. Dovoljna je za početak dopisnica upućena na adresu tajnice ili predsjednice Sekcije (Milvija Marković, prof., Građevinski obrazovni centar »Zvonko Brkić«, Aleja Većeslava Holjevca 17, 41020 Zagreb, ili dr Mirjana Vilke, Filozofski fakultet, Odsjek za anglistiku, Salajeva 3, 41000 Zagreb).

Zaključujemo ovo pismo u nadi da će u budućnosti doći do plodonosne stručne suradnje nastavnika stranih jezika u sklopu Sekcije za strane jezike HFD-a i posredstvom stranica časopisa »Strani jezici«.

U ime Upravnog odbora Sekcije,

Mirjana Vilke